

เลขที่.....

แบบรายงานการเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนา/ ศึกษาดูงาน

 รายบุคคล กลุ่มบุคคล

ชื่อ - นามสกุล : นางสาวศิวพร ชาติประสพ	ตำแหน่ง : บรรณารักษ์
สังกัดฝ่าย / หน่วยงาน : ฝ่ายบริการทรัพยากรสารสนเทศ	
ชื่อ - นามสกุล : นางสาวกัญญา จีมีระโทก	ตำแหน่ง : บรรณารักษ์
สังกัดฝ่าย / หน่วยงาน : ฝ่ายบริหารจัดการทรัพยากร	
ชื่อ - นามสกุล : นางสาวอัมพร ขาวบาง	ตำแหน่ง : บรรณารักษ์
สังกัดฝ่าย / หน่วยงาน : ห้องสมุดองค์กรฯ	
ชื่อหลักสูตร	งานสัมมนาวิชาการระดับนานาชาติ iGroup Southeast Asia Conference 2023 หัวข้อ "Smart & Sustainable Libraries"
วัน/เดือน/ปี	31 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน 2556
สถานที่จัด	ห้องประชุมรักตะกนิษฐ ชั้น 1-2 มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
หน่วยงานผู้จัด	บริษัท บুক โพรโมชัน แอนด์ เซอร์วิส จำกัด
ค่าใช้จ่าย	☒ ไม่มี ☐ มี จำนวน บาท เบิกจ่ายจากงบประมาณ ☐ แผ่นดิน ☐ เงินรายได้ ☐ งบอื่นๆ (ระบุ)
ใบเกียรติบัตร/วุฒิบัตร	☐ ได้รับ ไม่ได้รับ เนื่องจาก ☒ ไม่มี

สรุปสาระสำคัญ

เนื้อหาประกอบด้วย 10 หัวข้อซึ่งมีเนื้อหาว่าด้วย "Smart & Sustainable Libraries" ได้แก่

1. Future Workforce & Workplace & One World Library
2. Chula Library's Journey in The Age of Smart and Sustainability
3. One World Library: Library to University
4. Making your Library Smart and Sustainable: A Look at Practices and Experiences
5. Smart and Sustainable Public Libraries
6. Integrating SDGs Program into Library Activities
7. Open Access: Sustainable Resources, Sustainable Research Excellence
8. Beyond Mediator of Information: Librarian as Sustainability Agent
9. Figuring Out the Edges of a Puzzle: A View from the Balcony
10. The Role of the Library in Promoting the SDGs

แต่ละหัวข้อสรุปได้ดังนี้

1. หัวข้อ “Future Workforce & Workplace & One World Library” โดย คุณพจน์ นฤตรรกกุล ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท iGroup (Asia Pacific) จำกัด

จากแนวโน้มปัจจุบันที่การทำงานมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นออนไลน์หรือไฮบริด มีการนำ eCommerce และ ปัญญาประดิษฐ์เข้ามาใช้มากขึ้น รวมถึงการทำงานที่ต้องรวดเร็วยิ่งขึ้น และมีการแข่งขันสูงระหว่างผู้จ้างงาน ส่งผลให้ภายใน 5 ปี จะมีงานที่หายไปและแทนที่งานเกิดใหม่ โดยงานที่จะหายไปในอนาคต ประกอบด้วย 1) งานบริการทางด้านอาหาร 2) งานด้านการผลิต 3. งานด้านการให้บริการ/ตอบคำถามลูกค้า 4) งานเบื้องหลังต่าง ๆ (Back Office) 5) ร้านขายปลีก และ 6) พนักงานแคชเชียร์ ซึ่งทั้งหมดจะมีการนำเครื่องจักร ปัญญาประดิษฐ์ หรือการดำเนินการทางออนไลน์เข้ามาแทน สำหรับงานที่เกิดใหม่หรือยังคงอยู่ในอนาคต ประกอบด้วย 1) งานด้านวิทยาศาสตร์ 2) งานด้านเทคโนโลยี 3) วิศวกรรม 4) การดูแลสุขภาพ 5) วิทยาการข้อมูล (Data Science)/คณิตศาสตร์ และ 4) งานที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน (Sustainable)/สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกับสุขภาพ (Green)

1.1 ทักษะที่จำเป็นสำหรับงานในอนาคต ได้แก่ ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะทางเทคนิค/ดิจิทัล ดังนั้นวิธีการรักษาบุคลากรในแต่ละองค์กรให้อยู่ได้นั้น จะต้องมี 1) การเสริมและพัฒนาทักษะของงานเดิม (Upskilling) 2) การสร้าง/เรียนรู้ทักษะใหม่ (Reskilling) 3) การฝึกอบรม (Training) รวมถึงการโค้ช (Coaching) และ 4) การประยุกต์ปรับตัว (Adapting) นอกจากนี้ยังควรจะต้องมีการสร้างแรงจูงใจ และดูแลเรื่องสุขภาพจิตด้วย

1.2 สิ่งที่ห้องสมุดจะสามารถช่วยพัฒนาคน ได้แก่

1.2.1 สนับสนุนด้าน R&D (Research and Development) อย่างต่อเนื่องทั้งด้านเนื้อหาและเทคโนโลยี

1.2.2 ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ โดยให้ข้อมูล/คำตอบผ่านการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการให้การอบรมและเป็นโค้ชให้กับนักศึกษาและอาจารย์

1.2.3 ทำหน้าที่ช่วยสนับสนุนและสร้างทุนมนุษย์ (Human Capital)

1.3 ปัญญาประดิษฐ์กับห้องสมุด

1.3.1 แอปห้องสมุด: สำหรับสร้างและดึงข้อมูลแบบอัตโนมัติเพื่อข้อมูลบรรณานุกรมที่มีคุณภาพและถูกต้องแม่นยำ เพื่อการแปลภาษา เป็นต้น

1.3.2 ระบบสำหรับการให้คำแนะนำ: เพื่อการให้คำแนะนำส่วนบุคคลโดยใช้ข้อมูลจากพฤติกรรมของผู้ใช้แต่ละคนเป็นหลัก

1.3.3 Query Handling เพื่อช่วยในการให้คำตอบจากคำถามที่หลากหลายโดยใช้การประมวลผลภาษาทางธรรมชาติและการวิเคราะห์ในเชิงความหมาย (semantic analysis)

1.3.4 วิเคราะห์ภาพรวมของข้อมูลสารสนเทศ เพื่อทราบหัวข้อและแนวโน้มปัจจุบันโดยการใช้ Data mining และ Machine Learning

อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีก็ทำให้เกิดช่องว่างทางเศรษฐกิจซึ่งส่งผลให้เกิดความเสี่ยงในการเกิดช่องว่างระหว่างประเทศ รวย-ยากจนและคนรวย-ยากจน การคุกคามอาชีพในประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทย และการย้ายการลงทุนจำนวนมากไปยังประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งแนวทางการช่วยแก้ปัญหาดังกล่าว คือ จะต้องแน่ใจว่ามีการให้การศึกษา การฝึกอบรมและการ Upskill ให้กับทุกคน รวมถึงแน่ใจว่าทุกคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยี เครื่องมือ และข้อมูลต่าง ๆ ได้

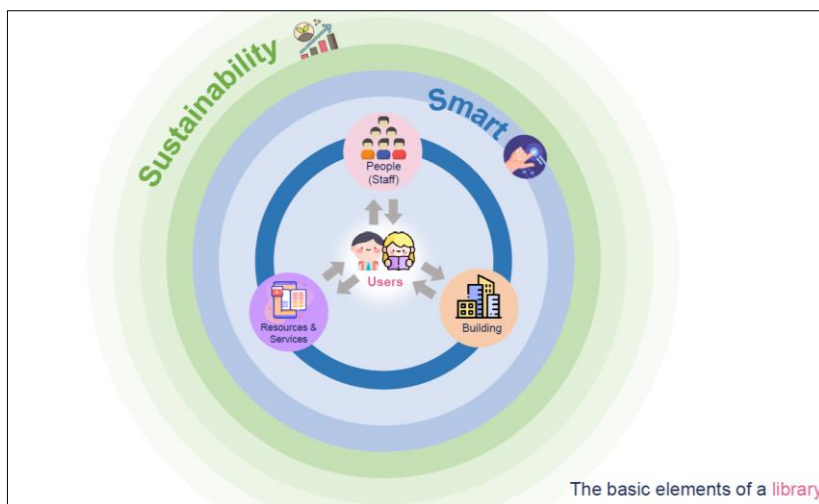
1.4 One world Library สิ่งที่ยั่งยืนสามารถทำได้เพื่อให้เป็นที่ยั่งยืนเดียวกับที่ยั่งยืนของโลก ได้แก่

- 1.4.1 การเรียนรู้ทางออนไลน์: จัดให้บริการพื้นที่สำหรับการเข้าถึงข้อมูลและการเรียนการสอนออนไลน์ (eLearning) เพื่อพัฒนาทักษะต่าง ๆ
- 1.4.2 การเรียนรู้แบบไฮบริด: จัดให้มีการใช้พื้นที่ได้ทั้งจากอาจารย์ วิทยากร และโค้ช เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์
- 1.4.3 การเข้าถึงทางดิจิทัล: จัดให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลดิจิทัลทางการศึกษาได้
- 1.4.4 การทำงานร่วมกันระหว่างห้องสมุดอื่นจากประเทศต่าง ๆ เพื่อการใช้ทรัพยากรและแบ่งปันความรู้ร่วมกัน
- 1.4.5 บริการกลุ่มทรัพยากรที่หลากหลาย ไม่ว่าจะ เป็นประเภททรัพยากรและภาษาที่มาจากทั่วโลก
- 1.4.6 การเข้าถึงทรัพยากร/บริการโดยไม่มีแบ่งแยกของผู้ใช้ เช่น ความสามารถ สถานที่อยู่ ของผู้ใช้แต่ละคน
- 1.4.7 การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม: โดยการมีจุดเชื่อมต่อ (Hub) สำหรับการแบ่งปันและสร้างความเข้าใจระหว่างผู้ใช้ทั่วโลก

2. หัวข้อ “Chula Library’s Journey in The Age of Smart and Sustainability” โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ออมร เพชรสม

ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนประกอบหลักของความเป็นห้องสมุด ประกอบด้วย 1) อาคาร 2) บุคลากร 3) ทรัพยากรและบริการ เพื่อให้บริการผู้ใช้ภายใต้ความชาญฉลาด (Smart) และยั่งยืน (Sustainability)

2.1 ทำอย่างไรให้เป็นห้องสมุดที่ชาญฉลาด (Smart Library)

การจะเป็นห้องสมุดที่ชาญฉลาดนั้น ไม่ใช่แค่การบูรณาการร่วมกับเทคโนโลยีเท่านั้น แต่จะต้องสอดคล้องกับความต้องการ ความคาดหวัง และรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้ใช้ด้วย ซึ่งการจะทราบว่าใครคือผู้ใช้และห้องสมุดสามารถทำอะไรให้ผู้ใช้ได้บ้างนั้น เราจะต้องเริ่มจากการทำ **แผนภาพการสร้างคุณค่า (The Value Proposition Canvas)** ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการออกแบบการสร้างคุณค่าของสินค้าและบริการให้ตรงกับความต้องการ รวมถึงสามารถแก้ปัญหาของผู้ใช้ได้ตรงจุด จากนั้นเพิ่มเติมด้วยการทำ **โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas)** ซึ่งเป็นเครื่องมือกลยุทธ์ที่นำมาใช้เพื่อวิเคราะห์และสื่อสารการดำเนินการของธุรกิจ

2.1.1 แผนภาพการสร้างคุณค่า (Value Proposition Canvas) ของห้องสมุด ประกอบด้วย

1. ส่วนของผู้ใช้ (Customer Profile) เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจผู้ใช้

1.1 สิ่งที่ใช้คาดหวังที่จะได้รับ (Gains) ได้แก่ 1) การเข้าถึงบริการผ่านช่องทางออนไลน์ 2) การได้รับความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา 3) การทำสิ่งที่ต้องการ (ดังข้อ 1.3) งานเสร็จตามต้องการ 4) ข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้า เรียนรู้และการทำวิจัย และ

5) การเรียนรู้ตลอดชีวิต

1.2 ความยุ่งยากที่ผู้ใช่มักพบเจอ (Pains) ได้แก่ 1) เข้าถึงบริการได้เฉพาะในเวลาทำงาน และ 2) ความยากในการใช้บริการของห้องสมุด

1.3 สิ่งที่ใช้ได้รับ (Job to be Done) ได้แก่ 1) ได้เรียนรู้ 2) สืบค้น 3) ทำการวิจัย 4) เกิดแนวคิด และ 5) แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

2. ส่วนของคุณค่าที่นำเสนอ (Value Map) แผนภาพที่ช่วยให้องค์กรสามารถออกแบบสินค้าและบริการให้มีคุณค่าต่อลูกค้า และสามารถเข้าไปอยู่ในใจของผู้ใช้บริการและสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้ ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก

2.1 สินค้าหรือบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการพื้นฐาน (Product and Services): พิจารณาได้ว่าสินค้าหรือบริการควรมีคุณสมบัติและลักษณะอย่างไรและประโยชน์ที่ลูกค้าจะได้รับจากสินค้าและบริการคืออะไร ได้แก่

1) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ 2) สื่อมัลติมีเดีย 3) การสนับสนุนทางการวิจัย และ 4) พื้นที่สำหรับการเรียนรู้

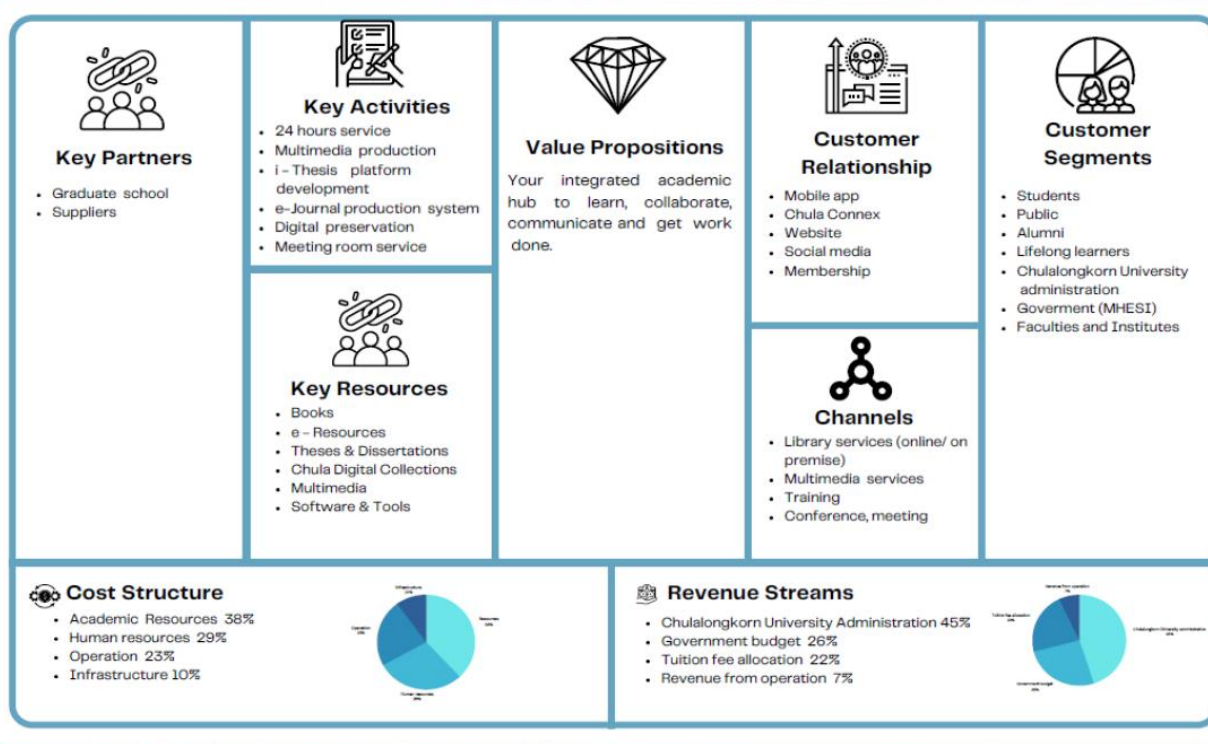
2.2 ความสามารถในการคลายความทุกข์ที่ผู้ใช้มี (Pains Relievers) ได้แก่ 1) การพัฒนาการบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ 2) การใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดให้บริการต่าง ๆ และ 3) การออกแบบพื้นที่ห้องสมุดเพื่อรองรับความต้องการที่หลากหลายของผู้ใช้

2.3 การสร้างประโยชน์ใหม่ให้ผู้ใช้ (Gain Creators) ได้แก่ 1) การเปิดบริการ 24 ชั่วโมงทุกวัน 2) สตรีมมิงสื่อมัลติมีเดีย 3) แหล่งข้อมูลประเภท Open Access 4) การเข้าถึงบริการของห้องสมุดได้ง่ายผ่านการบูรณาการทางเทคโนโลยี และ 5) บุคลากร/บรรณารักษ์ที่มีความเป็นมืออาชีพ

OFFICE OF ACADEMIC RESOURCES

Business Model Canvas

2.1.2 Business Model Canvas ของสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ที่ห้องสมุดจะต้องเกี่ยวข้องกับ ประกอบด้วย

1. พันธมิตร (Key Partners): การร่วมมือกับบุคคลที่สาม ได้แก่ บัณฑิตวิทยาลัย และผู้จัดหาต่าง ๆ

2. กิจกรรมหลัก (Key Activities): หมายถึงกิจกรรมหลักของการดำเนินธุรกิจในการส่งมอบสินค้าและบริการถึงมือลูกค้า ซึ่งมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการสร้างคุณค่าและมอบประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้า ได้แก่ 1) บริการ 24 ชั่วโมง 2) สื่อมัลติมีเดีย 3) การพัฒนาแพลตฟอร์ม i-Thesis 4) ระบบการผลิต e-Journal 5) การสงวนรักษาทางดิจิทัล และ 6) บริการห้องประชุมกลุ่ม

3. ทรัพยากรหลัก (Key Resources): ทรัพยากรสำคัญที่ธุรกิจจำเป็นต้องมีเพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ หนังสือ แหล่งวิทยากรอิเล็กทรอนิกส์ ปรินท์งานพิมพ์ คลังทรัพยากรดิจิทัลของจุฬาฯ สื่อมัลติมีเดีย และเครื่องมือ/ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ

4. จุดเด่นของสินค้าหรือบริการ (Value Proposition): การวิเคราะห์หาจุดเด่นให้กับสินค้าและบริการของธุรกิจ โดยจะต้องมองว่าสินค้าและบริการของตนเองนั้น มีจุดเด่นอย่างไร ช่วยแก้ไขปัญหาของผู้ลูกค้าได้หรือไม่ ที่สำคัญยังต้องวิเคราะห์ต่อไปอีกว่าแล้วธุรกิจของตนต่างจากคู่แข่งอย่างไร เพื่อให้ได้จุดเด่นของธุรกิจได้ที่แม่นยำ และนำไปพัฒนาต่อยอดได้ในอนาคต ได้แก่ การบูรณาการศูนย์กลาง (Hub) ทางวิชาการเพื่อ 1) การเรียนรู้ 2) ความร่วมมือระหว่างกัน 3) การสื่อสาร และ 4) การดำเนินงานต่าง ๆ ให้สำเร็จ

5. ความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer Relationship): ประเภทของความสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น การสมัครสมาชิก การให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูล ผลิตภัณฑ์ บริการหลังการขาย การให้บริการแบบเชื่อมต่อถึงกันเป็นชุมชน (Social Media) การบริการด้วยระบบอัตโนมัติในลักษณะของการบริการตนเองผ่านระบบต่าง ๆ ได้แก่ โมบายแอปพลิเคชัน Chula Connex (แหล่งติดต่อระหว่างกันของประชาคมจุฬาฯ) เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ และการเป็นสมาชิก

6. กลุ่มลูกค้า (Customer Segments): การแบ่งกลุ่มลูกค้าและรู้จักลูกค้าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารได้มากขึ้น ซึ่งสามารถทำการแบ่งกลุ่มลูกค้าตามพฤติกรรม เพศ อายุ อาชีพ รายได้ เป็นต้น ได้แก่ นักศึกษา ชุมชน สมาคมศิษย์เก่า ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัย รัฐบาล (กระทรวงอว.) และคณะ/สถาบันต่าง ๆ

7. ช่องทางการสื่อสารและการจำหน่าย (Channels): วิธีการนำเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการ และวิธีการส่งมอบคุณค่าให้กับลูกค้า รวมทั้งการจำหน่ายสินค้าและบริการทั้งออนไลน์และออฟไลน์ และอื่น ๆ ซึ่งการเลือกช่องทางการสื่อสาร และจำหน่ายสินค้าขึ้นอยู่กับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ประเภทของผลิตภัณฑ์ หรือบริการที่นำเสนอและทรัพยากรที่มี ได้แก่ บริการห้องสมุดทั้งออนไลน์และออฟไลน์ บริการมัลติมีเดีย การฝึกอบรม และการจัดประชุมต่าง ๆ

8. กลยุทธ์การเงิน (Revenue Streams): ช่องทางที่สร้างรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์หรือบริการต่าง ๆ ให้แก่ลูกค้าหรือกลุ่มเป้าหมายของธุรกิจ เช่น รายได้จากการสมัครสมาชิกรายเดือน รายได้จากการเช่าสัญญาณ รายได้จากการโฆษณา ซึ่งผู้ที่เป็นเจ้าของธุรกิจต้องตรวจสอบว่ารายได้หลักของธุรกิจมาจากทางไหนบ้าง ได้แก่ ฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัย 45% งบประมาณจากรัฐบาล 26% ค่าลงทะเบียนเรียน 22% และรายได้จากกิจกรรมของห้องสมุด 7%

9. โครงสร้างต้นทุน (Cost Structure): การวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนจะช่วยให้เห็นค่าใช้จ่ายและโครงสร้างต้นทุนของธุรกิจได้อย่างชัดเจน ได้แก่ ทรัพยากรวิชาการ 38% ทรัพยากรมนุษย์ 29% การดำเนินงาน 23% และโครงสร้างพื้นฐาน 10%

2.1.3 นิยามความเป็นห้องสมุดที่ชาญฉลาดของสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาฯ คือ การบูรณาการศูนย์กลาง (Hub) ทางวิชาการเพื่อการเรียนรู้ ความร่วมมือระหว่างกัน การสื่อสาร และการดำเนินงานต่าง ๆ ให้สำเร็จ ซึ่งเป็นจุดเด่นของสินค้าและบริการ (Value Proposition)

จากพฤติกรรมของผู้ใช้ที่จะใช้มือถือตลอดทั้งวัน ดังนั้นทุกบริการของห้องสมุดจะต้องสามารถเข้าถึงได้ผ่านทางมือถือ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าห้องสมุด การสืบค้น/การใช้ทรัพยากร การใช้เวลาอยู่ในห้องสมุด ไปจนถึงการหาวิธีการแก้ไขปัญหาและการกลับไปยังที่พัก ซึ่งประชาคมของมหาวิทยาลัยสามารถใช้บริการผ่าน CUNEX ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันให้บริการด้านข้อมูลและการเข้าถึงต่าง ๆ ภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยส่วนของห้องสมุดนั้น ผู้ใช้สามารถแสดงตัวตนเพื่อใช้บริการของห้องสมุด เช่น การจองห้องประชุม การสืบค้น/การใช้ทรัพยากร (ชี้จุดทรัพยากรในห้องสมุด ยืมหนังสือด้วยตนเอง) จ่ายค่าปรับ ได้

การจะเป็น Smart Library ได้นั้น ห้องสมุดจะต้องนำข้อมูลของผู้ใช้ตั้งแต่การเข้าห้องสมุดไปจนถึงการกลับบ้านมาวิเคราะห์เพื่อทราบความต้องการและสภาพการใช้ เช่น ผู้ใช้ที่เข้าใช้ห้องสมุดเป็นใคร เข้าใช้ในช่วงเวลาใด ใช้ทรัพยากรอะไร เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางการให้จัดให้บริการที่ตอบสนองได้ตรงกับผู้ใช้ให้ได้มากที่สุด

2.2 ความยั่งยืน (Sustainability) ของสำนักงานวิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความยั่งยืน คือ ความสามารถในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างต่อเนื่อง สำหรับห้องสมุดนั้น ส่วนประกอบที่ทำให้เกิดความยั่งยืน ได้แก่ คน บริการและทรัพยากร และอาคาร ซึ่งจะต้องสนับสนุนซึ่งกันและกัน

2.2.1 บุคลากร: ต้องสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาทักษะที่มีอยู่ (Upskilling) สร้างทักษะใหม่ (Reskilling) และทันต่อเหตุการณ์ในเรื่องของความรู้และเทคโนโลยี เนื่องจากบุคลากรถือเป็นสิ่งหลักในการเป็นห้องสมุดที่ชาญฉลาดและยั่งยืน

2.2.2 ทรัพยากรและบริการ: ผ่านการประเมินตามมาตรฐาน ISO 9001:2015 ในเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้ และมาตรฐาน Core Trust Seal ในเรื่องความปลอดภัยในการจัดเก็บคลังข้อมูลดิจิทัล

2.2.3 อาคาร: เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001:2015 ประหยัดพลังงาน โซลาร์ฟลอปท็อป (SOLAR ROOFTOP) การกำจัดของเสีย การบำบัดน้ำเสีย และเป็นสถานที่ที่ปลอดภัย/ลดความเสี่ยงในการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องจากการทำงานตามมาตรฐาน ISO 45001:2018

2.3 การเตรียมพร้อมห้องสมุดสำหรับอนาคต

2.3.1 พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

2.3.2 บูรณาการระหว่างปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีใหม่

2.3.3 ส่งเสริมรักษาทางดิจิทัลของทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยเพื่อความยั่งยืน

2.3.4 ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่าง ๆ

2.3.5 ทำความสะอาดและบำบัดน้ำเสีย เช่น การนำน้ำจากการกดชัตโครกมาใช้ซ้ำ

2.3.6 บริการพื้นที่และร้านอาหารภายในห้องสมุด 24 ชั่วโมง เพื่อให้เป็นบ้านที่ 2 ของผู้ใช้ห้องสมุด

อย่างไรก็ตาม ในการเป็นห้องสมุดที่ชาญฉลาดนั้น หากเทคโนโลยีที่จัดให้บริการไม่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ ก็ไม่มีประโยชน์ เช่น การจัดระบบแสงไฟอัตโนมัติ (Automatic lighting) หรือการใช้โรบอทตอบคำถามแทนคน ซึ่งผู้ใช้ไม่ต้องการ เป็นต้น

3. หัวข้อ “One World Library: Library to University” โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพสุดา คิตเลิศ ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ลักษณะของห้องสมุดยุคใหม่ ที่ควรจะมี ดังนี้

1. จัดบรรยากาศใหม่ๆ ภายในห้องสมุดที่มีความสะดวกสบาย
2. จัดพื้นที่ที่เอื้อให้เกิดสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ และเทคโนโลยีต่าง ๆ
3. ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย
4. บรรณารักษ์จะต้องมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยการความสะดวกและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ใช้ในการเรียนรู้

และศึกษาค้นคว้า

เนื่องจากการเรียนรู้จะไม่จำกัดอยู่เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น ห้องสมุดจึงควรออกแบบพื้นที่การเรียนรู้เป็น 4 ส่วน ได้แก่ พื้นที่ส่วนกลางที่มีส่งเสริมความกระตือรือร้น พื้นที่สำหรับการทำงานร่วมกันในเชิงปฏิสัมพันธ์ทั้งการทำงานกลุ่ม และเดี่ยว พื้นที่งดใช้เสียง และพื้นที่ใช้เสียงได้

มหาวิทยาลัยสวนดุสิตได้ปรับปรุงสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เป็น **One World Library (OWL)** และได้ทำการสำรวจผู้ใช้ว่าต้องการทราบอะไรมากที่สุดเกี่ยวกับ OWL เพื่อเป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์หรือตอบคำถาม โดยพิจารณาจากคำถามที่ผู้ใช้ต้องการทราบสูงสุด 20 อันดับแรก ได้แก่ OWL คืออะไร - มีสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง - มีกิจกรรมอะไรได้บ้าง - กลุ่มเป้าหมายคือใคร/ใครเข้าใช้บริการได้บ้าง - ความแตกต่างระหว่าง OWL กับห้องสมุดต่างประเทศ - คิดค่าบริการหรือไม่ - ระเบียบ/ข้อจำกัดในการใช้ - ระยะเวลาที่ให้บริการ - การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการ - OWL สามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่การเรียนรู้อื่นได้อย่างไร - ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ - การให้บริการด้านฐานข้อมูล/งานวิจัย/หนังสือตำรา - การนำมาประยุกต์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน - ระบบการยืมหนังสือ/การยืมทางออนไลน์ทั้งในมหาวิทยาลัยและระหว่างมหาวิทยาลัย - เป็นสถานที่ฝึกงาน สร้างรายได้พิเศษให้กับนักศึกษาได้หรือไม่ - เจ้าหน้าที่ประจำชั้นคือใคร (Floor Supervisor) - มีการจัดการสภาพแวดล้อมอย่างไร - OWL ตั้งอยู่ที่ไหน - คุณสมบัติของ Floor Supervisor คืออะไร

4. หัวข้อ “Making your Library Smart and Sustainable: A Look at Practices and Experiences”

โดย Ms. Christine M. Abrigo นักจดหมายเหตุและอดีตผู้อำนวยการสำนักหอสมุด De La Salle University ประเทศฟิลิปปินส์

ห้องสมุดที่ชาญฉลาดไม่ได้เป็นเพียงแค่การนำเทคโนโลยีมาใช้เท่านั้น แต่จะต้องส่งเสริมบริการที่คุณภาพและตรงความต้องการของผู้ใช้ด้วย

4.1 Smart & Sustainability Library

4.1.1 ส่วนประกอบของห้องสมุดที่ชาญฉลาด (Smart Library)

1. **Smart Technology** ได้แก่ 1) เทคโนโลยีที่สวมใส่ได้ (Wearable Technology) 2) อินเทอร์เน็ตแบบมือถือไร้สาย (Mobile Internet) 3) เทคโนโลยีอยู่ทุกที่ (Ubiquitous Technology) หรือการเรียนการสอนได้ทุกที่ตลอดเวลาผ่านเครือข่าย 4) การทำเหมืองข้อมูล (Data Mining) และ 5) ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และ IoT (Internet of Things)

2. **Smart Service** (ผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง) ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ 2) การให้บริการที่แม่นยำบนระบบที่ชาญฉลาด 3) จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่เพิ่มขึ้นจากการจัดบริการต่าง ๆ และ 4) การจัดให้พื้นที่บริการที่ชาญฉลาด

3. **Smart People** ได้แก่ ผู้ใช้และบรรณารักษ์

นอกจากนี้ห้องสมุดที่ชาญฉลาดยังสามารถมองในรูปมิติได้ 4 มิติ ได้แก่

Smart Services: ผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง และนวัตกรรม

Smart People: ชุมชนและการสร้างความรู้

Smart Governance: การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่าย

Smart Places: ห้องสมุดสีเขียว ซึ่งรวมถึงการใช้เทคโนโลยี กลยุทธ์ การวางแผน และการแนวปฏิบัติสีเขียว มาใช้เพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับห้องสมุดด้วย

4.1.2 ส่วนประกอบของห้องสมุดที่ยั่งยืน (A Sustainable Library)

1. การออกแบบและตกแต่งให้สอดคล้องกับการดูแลสิ่งแวดล้อม
2. การนำการดำเนินงานด้านสีเขียว (Green practice) มาใช้
3. การพัฒนาคลังทรัพยากรสีเขียว (Green Collection) และให้ทักษะการรู้ด้านสีเขียว
4. การบูรณาการเทคโนโลยีที่ชาญฉลาดกับนวัตกรรมเข้าไว้ด้วยกันเพื่อนำมาใช้ในห้องสมุด

4.2 การดำเนินการเรื่องความชาญฉลาดและความยั่งยืนของ The DLSU Libraries

De La Salle University เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศฟิลิปปินส์ มี 4 วิทยาเขต และให้บริการห้องสมุดรวม 6 แห่ง และเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายของมหาวิทยาลัย คือ การเป็นสถาบันที่ชาญฉลาด สนับสนุน SDGs และการวิจัยทางสังคม ห้องสมุดจึงต้องเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา โดยใช้เทคโนโลยีที่ชาญฉลาด ให้บริการทรัพยากรที่มีคุณภาพ และตอบโจทย์ SDGs

กลยุทธ์ของห้องสมุด คือ การบูรณาการนวัตกรรมระหว่างการให้บริการ การจัดกิจกรรม และคน ประกอบด้วย

- 1) มีความทันสมัยทันแนวโน้มในปัจจุบัน
- 2) ใช้แพลตฟอร์มบริการบนคลาวด์
- 3) ให้บริการช่วยค้นคว้าเสมือน (Virtual Reference Services (VRS))
- 4) ส่งเสริม/จัดให้บริการแบบบริการตนเอง (Self-service)
- 5) บริการเข้าถึงทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ 24 ชั่วโมง
- 6) บริการสืบค้น/เข้าถึงข้อมูล
- 7) คลังสถาบันดิจิทัล และ
- 8) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics)

การดำเนินการเพื่อเป็น Smart Library ของ The DLSU Libraries ประกอบด้วย 1) บูรณาการทางเทคโนโลยี 2) ให้บริการทรัพยากรดิจิทัล 3) การวิเคราะห์ข้อมูล 5) ให้บริการแอปพลิเคชันของห้องสมุด และ 6) Self-service/Contactless Culture (เช่น Bluetooth, QR Code)

การดำเนินการเพื่อความยั่งยืน ของ The DLSU Libraries ประกอบด้วย 1) ได้รับการรับรองมาตรฐาน BERDE (มาตรฐานด้านอาคารทางการศึกษาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม) 2) ใช้ระบบแสงสว่างจากธรรมชาติ 3) จัดพื้นที่นั่งอ่านที่ไม่แออัด และ 4) ดำเนินการตามแนวทาง Green Office

5. หัวข้อ “Smart and Sustainable Public Libraries” โดย Dr. Ghazali Mohamed Fadzil นายกสมาคม Librarians

Association of Malaysia ประเทศมาเลเซีย

ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ความก้าวหน้าและความคิดการออกแบบ

- ระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมของห้องสมุด ไม่จำเป็นต้องเน้นเทคโนโลยี เน้นผลลัพธ์ที่ได้เกี่ยวกับการจัดการ ต้องมีการจัดการความรู้และการเรียนรู้

- มีความร่วมมือเชิงกลยุทธ์ มีความร่วมมือระหว่างเครือข่ายของห้องสมุด แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้ได้ทรัพยากรที่อยู่ทั่วโลก
- ต้องมีการเก็บข้อมูลของผู้ใช้และเราจำเป็นต้องรู้จักผู้ใช้บริการของเราจริงๆ ต้องมีการพัฒนา ห้องสมุดต้องมีการเน้นลูกค้าเป็นสำคัญ

บทบาทและความรับผิดชอบ

- เป็นพี่เลี้ยงเด็ก ห้องสมุดของสังคม ในหมู่บ้านที่มีเด็กและผู้สูงอายุ
- การแก้ปัญหาทางสังคม - การหลีกเลี่ยงปัญหา สังคม
- ก่อนให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจ
- ศูนย์กลางชุมชนและสถานที่แห่งที่ 3
- เสนอโปรแกรมเพิ่มเติมสำหรับผู้ใหญ่
- สินทรัพย์ความรู้ของชุมชน
- ระบบการสนับสนุนตลอดชีวิต
- Game Changer – เทคโนโลยีและวัฒนธรรม
- พันธมิตรและที่ปรึกษา
- อาจารย์ที่ปรึกษา
- ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมรดกและหอคิลป์ – Charm

ผลกระทบและการวัดผล

- รายละเอียดทางสถิติ – นำเสนอให้ดีขึ้น
- ผลลัพธ์ & ไม่ใช่ตัวเลขหรือ KPIs
- ผลกระทบอันทรงพลังที่ไม่ได้รับการบันทึก – ผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจ
- มันยังเกี่ยวกับการเล่าเรื่องด้วย
- การศึกษาสู่ความสุข • แนวทางแก้ไขปัญหาทางสังคม
- โอกาสทางเศรษฐกิจ - ธุรกิจใหม่ช่วยในการตั้งค่าเสมือนจริง สำนักงาน
- RM ของการท่องเที่ยว - การขายต่อเนื่อง สำนักงานการท่องเที่ยว
- ตะกร้าหนังสือ • สร้างการเชื่อมต่อ – ตัวเชื่อมต่อทางเศรษฐกิจ
- ไม่ใช่จำนวนเหตุการณ์ แต่เป็นผลกระทบที่เราต้องการสร้าง
- มาตรการใหม่

สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

- การเมืองหรือการตัดสินใจของเรา – ยังคงโอกาส
- เรียนรู้โครงสร้างพื้นฐานและโครงสร้างข้อมูล
- รับเปลี่ยนโครงสร้างภายในและภายนอก – ห้องอ่านหนังสือพร้อมวิว
- ความรู้สึกของพื้นที่ – ขนาดของห้องสมุดหมู่บ้าน
- พื้นที่ความรู้

- ห้องสมุดเป็นจุดหมายปลายทาง
- ปกป้องห้องสมุดในฐานะสถาบันหวังโซ่คุณค่า
- เราต้องการสถานที่ที่น่าสนใจ - เครือข่ายไร้สาย, ร้านกาแฟ, กีฬา

มันเป็นระบบนิเวศ

- บ้านเป็นปัญหา
- ทางออก
- การรู้สารสนเทศ
- ช่วยอ่านเขียนและ
- อุตสาหกรรมหนังสือ
- มรดกท้องถิ่นและประวัติศาสตร์
- สำนักงานท่องเที่ยว-สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้
- เปิดวิทยาศาสตร์ - วิทยาศาสตร์พลเมือง (หัวข้อ
- ใกล้ชิดกับชุมชน) เพื่อส่งเสริม
- การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม - ชุมชน
- การพัฒนา
- การอ่านบำบัดเกี่ยวกับการจัดการ
- วิญญาน
- ห้องสมุดเพิ่มภาพลักษณ์และ
- คุณค่าของชุมชนและหมู่บ้าน

ห้องสมุดอัจฉริยะและยั่งยืน

การเปลี่ยนแปลงกรอบความคิดที่ก้าวหน้าการเรียนรู้ในครัวเรือนพื้นที่แห่งความรู้กับระบบนิเวศอยู่เสมอ การเชื่อมต่อและเสริมพลังให้กับชุมชน และการพัฒนาขีดความสามารถและขีดความสามารถ

ประเด็นทางสังคม

การหลีกเลี่ยงประเด็นทางสังคมเพื่อหาแนวทางแก้ไข การอ่าน การคิด เพื่อให้เศรษฐกิจการเติบโต สร้างโอกาส การประหยัด ลดต้นทุนการเรียนรู้และการใช้ชีวิต

6. หัวข้อ “Integrating SDGs Program into Library Activities” โดย Dr. Labibah Zain หัวหน้า UIN Sunan Kalijaga Library และนายกสมาคม Association of Indonesian Islamic University ประเทศอินโดนีเซีย
คุณจะทำบูรณาการ SDG เข้ากับห้องสมุดวิชาการได้อย่างไร?

การรู้หนังสือของชุมชนได้กลายเป็นความสำคัญระดับชาติของสโมสรโรตารีสากล ระบุใน 7 วาระการพัฒนาสี่ของรัฐ แผนระยะกลาง ปี 2563-2567 NLI ผ่านประเทศโครงการพัฒนาห้องสมุดและคุณภาพบนพื้นฐานการรวมกลุ่มทางสังคมการสร้างเสริมเข้มแข็งของชุมชนผ่านการเปลี่ยนแปลงห้องสมุดบนพื้นฐานการรวมกลุ่มทางสังคมมีการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มทางสังคม

นักเรียนพิการ

- ความพิการสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน
- ความพิการไม่สามารถมองเห็นได้เสมอไป
- พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 72 พ.ศ. 2534 คณะราษฎร ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2540 สนับสนุน:

การศึกษาสำหรับทุกคน

- พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 20 พ.ศ. 2546 การศึกษาของคนพิการเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาแห่งชาติ
- ระบบ สิ่งอำนวยความสะดวก ----- > ห้องสมุดจะต้องให้บริการแก่ผู้ใช้โดยไม่คำนึงถึงเพศ ศาสนา เชื้อชาติ สถานภาพทางสังคม และสถานภาพความเป็นจริง

Impact Tulsa 2019 ระบุว่า Equity ตระหนักดีว่านักเรียนที่แตกต่างกันต้องการทรัพยากรที่แตกต่างกันเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกันกับเพื่อนๆ โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงที่ว่านักเรียนที่มีความพิการต้องการความช่วยเหลือทางกายภาพที่โรงเรียนแตกต่างจากเพื่อนที่ไม่มี ความเสมอภาคมุ่งเน้นไปที่สิ่งที่ยุติธรรมภายในกลุ่ม ความเสมอภาคจะเน้นย้ำถึงสิ่งที่ยุติธรรมสำหรับแต่ละบุคคล ในด้านการศึกษาสาธารณะ ความต้องการของทั้งกลุ่มและรายบุคคลมีความสำคัญ นักเรียนทุกคนควรมีสิทธิ์เข้าถึงการศึกษาคุณภาพสูงอย่างเท่าเทียมกัน และเมื่อพวกเขาได้รับแล้ว พวกเขาควรได้รับการสนับสนุนอย่างเท่าเทียมเพื่อให้บรรลุความสำเร็จ

ศูนย์บริการผู้พิการมีหน้าที่ให้การช่วยเหลือดังนี้

- ความชื่นชมและคอยให้กำลังใจ
- กระบวนการสอนการเรียนรู้ (ความช่วยเหลือ การจดบันทึก การอ่านข้อความการให้คำปรึกษาทางวิชาการ) การเข้าถึง (มุมดีฟาเบล หนังสือ 1,000 เล่ม การเคลื่อนไหว การฝึกอบรมภาษามือ)
- การสร้างขีดความสามารถ (บริการแนวทางสำหรับนักเรียนที่มีความพิการ การฝึกอบรมสำหรับอาสาสมัคร การสนับสนุน,

FGD กับคณะและหน่วยงาน, การประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับการบรรยาย, ภาษามือสำหรับการสวดมนต์วันศุกร์, วิชาการไร่พรมแดน - แคนาดา)

บริการห้องสมุด

- การเข้าถึงทางกายภาพไปยังอาคารห้องสมุด
- มุมดีฟาเบล
- หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับคนตาบอด
- การจัดส่งหนังสือ
- บล็อกนำทางสำหรับคนตาบอด

- มุม Diffable
- คอลเลกชันที่ปรับเปลี่ยนได้ หนังสืออักษรเบรลล์ หนังสือพูดได้ซีดี หนังสือเสียง (รวมหนังสือเชิงวิชาการและหนังสือยอดนิยม)
- ห้องสมุดดิจิทัล Egranary ประกอบด้วยบทความมากกว่า 50,000 บทความจากหลากหลายสาขาวิชา
- เทคโนโลยีอำนวยความสะดวก
- เครื่องมือในการเข้าถึงคอลเลกชันดิจิทัล: – คอมพิวเตอร์ 6 เครื่องที่รองรับโดย JAWS (การเข้าถึงงานด้วยคำพูด)
- เครื่องเล่นซีดีเพื่อช่วยให้ผู้ใช้อ่านหนังสือพูด
- ซอฟต์แวร์สแกนเนอร์และหนังสือเปิด
- การรู้จำอักขระด้วยแสง (OCR) เพื่อแปลงสื่อสิ่งพิมพ์ให้เป็นวัสดุที่อ่านได้ • บริการส่วนบุคคลและกิจกรรมสนับสนุน

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับคนตาบอด

การพัฒนาหนังสือคนตาบอดผ่านโครงการผลิตหนังสืออิเล็กทรอนิกส์พิมพ์หนังสือผ่านระบบดิจิทัลแล้วอัปโหลดไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดการทำงานร่วมกันหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับคนตาบอด - UIN สุรนันทน์ กาฬจักษุ โยคยาการ์ตา ภาควิชา LIS มีสองสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับมัลติมีเดียและเทคโนโลยีสื่อ

- ร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชนจัดพิมพ์หนังสือ 1000 เล่ม
- การทำงานร่วมกับหน่วยงานระดับสูงเพื่อให้มั่นใจว่าโครงการเติบโตอย่างยั่งยืน
- เครือข่ายอาคาร ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

คอลเลกชันชีวิต

- ดัดแปลงมาจากห้องสมุดมนุษย์
- บางคนมีอคติเนื่องจากสภาพร่างกายเพศและสังคมเราขอให้พวกเขาอาสาทำพอดแคสต์กับเราเพื่อบอกเล่าเรื่องราวของพวกเขาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสภาพของพวกเขา เราทำวิดีโอและแสดงไม่ว่าพวกเขาจะยินยอมให้นำวิดีโอไปลงใน OPAC หรือไม่ก็ตามหากพวกเขาเห็นด้วยกับเนื้อหาของวิดีโอห้องสมุดจะใส่ใน OPAC หากผู้ใช้ห้องสมุดต้องการพบปะกับคนเหล่านี้ ทางห้องสมุดจะนัดประชุม
- ลดอคติ – สร้างความคิดใหม่
- ความรู้ที่หายาก - (เปลี่ยนความรู้ที่ซ่อนอยู่เป็นความรู้ที่เด่นชัด)

7. หัวข้อ “Open Access: Sustainable Resources, Sustainable Research Excellence” โดย Dr. Wong Woei Fuh ที่ปรึกษาด้านการวิจัยของ iesResearch ประเทศสิงคโปร์

การเข้าถึงแบบเปิด: ทรัพยากรที่ยั่งยืนความเป็นเลิศด้านการวิจัยที่ยั่งยืน

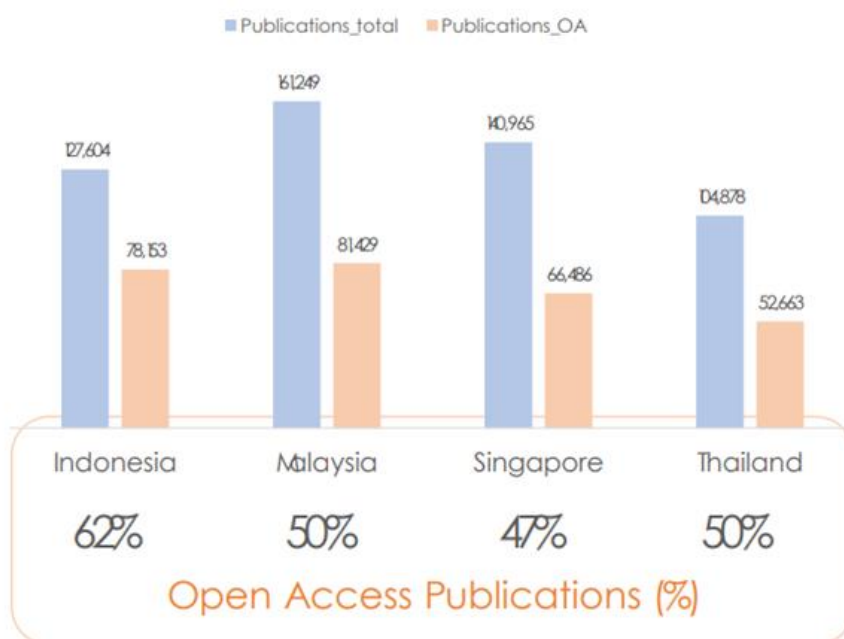
ผู้เขียนสามารถใช้ เนื้อหาที่ตีพิมพ์ของตนเองได้อย่างอิสระบทความใน OA ไม่ได้รับการตรวจสอบโดย

ผู้ทรงคุณวุฒิ OA เป็นวิธี

สำหรับห้องสมุดในการประหยัดเงินOA และการเข้าถึงสาธารณะเป็นแบบเดียวกันOA เป็นรูปแบบธุรกิจเดียวOA
รับประกันการมองเห็นและการอ้างอิงที่สูงขึ้น

ประเทศในกลุ่มอาเซียนยอมรับ OA หรือไม่?

มาเลเซียตีพิมพ์สิ่งพิมพ์ OA จำนวนสูงสุดในช่วงห้าปีที่ผ่านมา ในขณะที่อินโดนีเซียมีสัดส่วนสิ่งพิมพ์ OA
สูงสุดที่จัดทำดัชนีในWoS

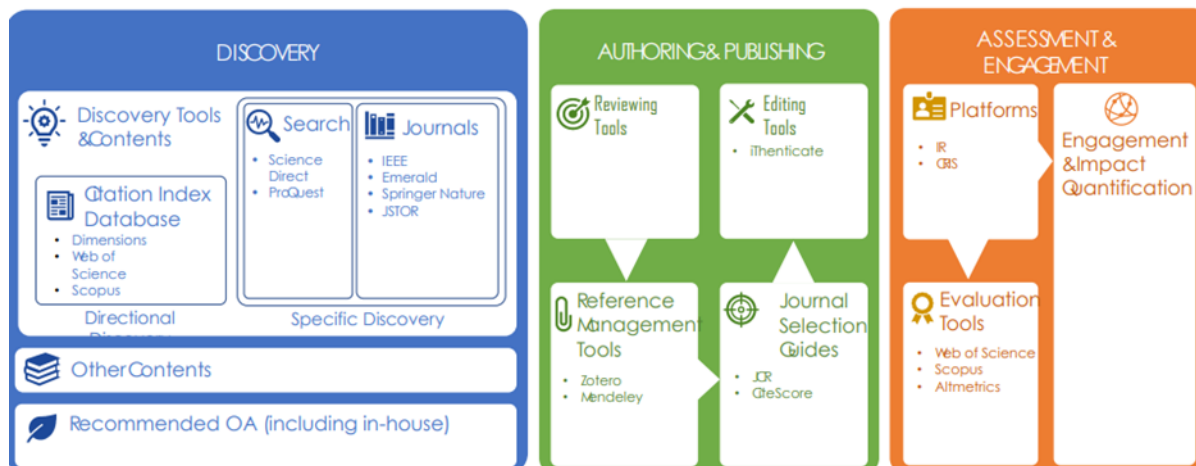

อินโดนีเซียเคยตีพิมพ์สิ่งพิมพ์ OA มากที่สุดในภูมิภาคนี้ แต่ประเทศอื่นๆ เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทยกลับเพิ่มผลผลิต
OA ของตน

OA เป็นทรัพยากรที่ยั่งยืนสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือไม่?

การเพิ่มประสิทธิภาพทรัพยากรห้องสมุดเพื่อสนับสนุนการวิจัยในอนาคต

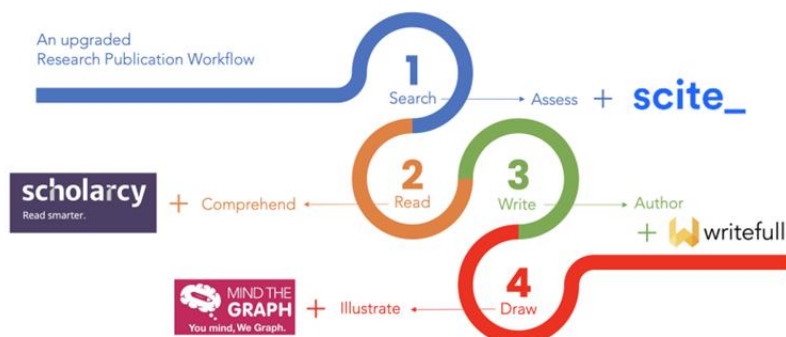
Optimization of library resources for future research support

OA เป็นทรัพยากรที่ยั่งยืนสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย

1. จัดสรรทรัพยากรใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขั้นตอนการวิจัย ตัวอย่าง เครื่องมือ AI
2. ส่งเสริมการมองเห็นงานวิจัยของ OA เพื่อเพิ่มการเข้าถึง
3. รองรับและสนับสนุนคลังข้อมูลของหน่วยงาน Institutional Repository

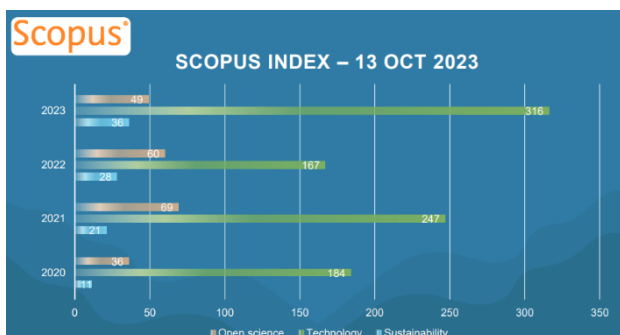
1. จัดสรรทรัพยากรสำหรับกระบวนการทำงานวิจัยที่เพิ่มขึ้น

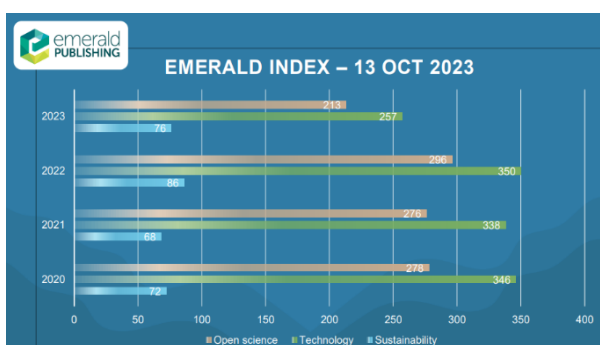
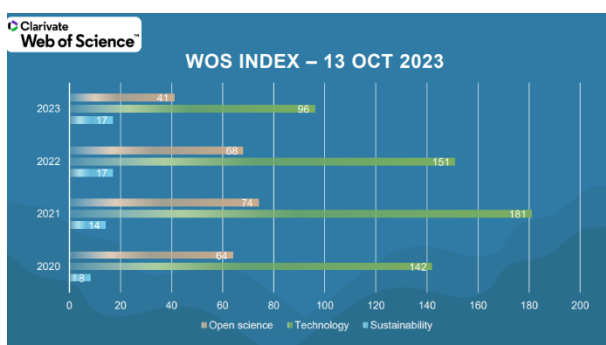
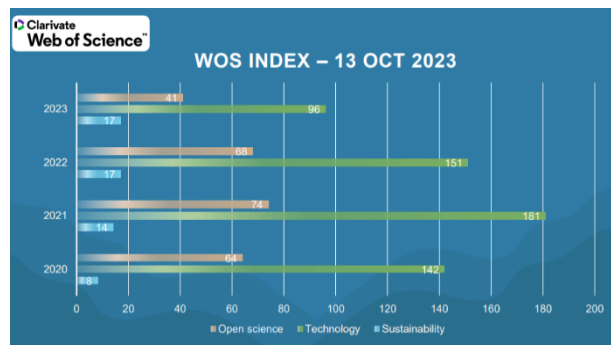
2 .ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ด้านการศึกษารเข้าถึงแบบเปิด เพื่อเพิ่มการเข้าถึงมากขึ้น

8. คุณภาพชีวิต

บทบาทของบรรณารักษ์ได้พัฒนาขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ตลอดหลายปีที่ผ่านมา ทุกวันนี้บรรณารักษ์มีบทบาทมากกว่าเป็นผู้ให้บริการข้อมูลเท่านั้น แต่ยังมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีความยั่งยืนเกิดขึ้นในชุมชนและมหาวิทยาลัย ห้องสมุดมีความพร้อมที่จะก้าวไปสู่ความยั่งยืนแล้วหรือยัง และคำว่าห้องสมุดดิจิทัลหรือห้องสมุดอัจฉริยะเพียงพอที่จะสนับสนุนความยั่งยืนได้หรือไม่

จากข้อมูลการตีพิมพ์บทความ วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการความยั่งยืน (Sustainability) จากฐานข้อมูลต่างๆ ช่วงปี 2020-2023 พบว่า ยังมีผลงานอยู่น้อยกว่าด้าน Open Science และ Technology แต่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง บทบาทของบรรณารักษ์ที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน มีประเด็นที่ต้องพิจารณา ดังนี้

1. การส่งเสริมแนวปฏิบัติความยั่งยืน เช่น บรรณารักษ์สามารถดำเนินแนวทางปฏิบัติที่ยั่งยืนภายในห้องสมุดนั่นเอง เช่น ส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า การลดขยะและของเสีย รวมถึงการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รมรงค์เรื่องอาคารสีเขียว เช่น ออกแบบอาคารหรือพื้นที่สนับสนุนต่อการออกแบบที่ยั่งยืน เช่น แสงสว่างที่ประหยัดพลังงาน ระบบทำความร้อนหรือการออกแบบอาคารสีเขียว ซึ่งต้องคำนึงถึงวัสดุที่ใช้ที่สามารถหมุนเวียนใช้ได้ ลดการบำรุงรักษาหรือลดต้นทุนการเปลี่ยนอุปกรณ์ เป็นอาคารอนุรักษ์พลังงาน ลงทุนในเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้งานได้จริง เช่น ชิ้นส่วนต่างๆ เช่น แก้ว และโต๊ะทำจากวัสดุที่ยั่งยืน เช่น ไม้ ไม้ไผ่ หรือใช้พลาสติกรีไซเคิล

2. ความคิดริเริ่มด้านการศึกษา โดยบรรณารักษ์สามารถจัดเวิร์คช็อปการบรรยายและโปรแกรมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อความยั่งยืน โดยสามารถกำหนดเป้าหมาย เช่น ลูกค้ายืมห้องสมุด นักศึกษา คณาจารย์ และชุมชนในวงกว้าง เพื่อสร้างความตระหนักรู้และเป็นแนวปฏิบัติที่ดี ห้องสมุดสามารถเป็นศูนย์กลางของความยั่งยืนและการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชนได้ รวมทั้งส่งเสริมความรู้สึกความรับผิดชอบร่วมกันในการปกป้องและส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน

3. การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมและร่วมมือกันระหว่าง บุคคล องค์กร และชุมชน ในกระบวนการตัดสินใจ การวางแผน และการแก้ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนอาจมีหลายรูปแบบ เช่น การประชุมสาธารณะ การทำแบบสำรวจ สันทนาการ การทำเวิร์คช็อป หรือช่องทางออนไลน์ เป็นต้น

4. การรู้สารสนเทศ บรรณารักษ์สามารถสอนทักษะการรู้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องในบริบทของความยั่งยืน เช่น การประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ความรู้ด้านข้อมูล การรู้เท่าทันสื่อ กลยุทธ์การค้นหา การอ้างอิงและแหล่งที่มา ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

บรรณารักษ์สามารถทำได้มากกว่าเป็นตัวกลางในการบริการข้อมูลแต่มีส่วนร่วมในการพัฒนาความยั่งยืนต่อชุมชนและสถาบันโดยการจัดสรรทรัพยากรและส่งเสริมแนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืน บรรณารักษ์จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและสังคมซึ่งจะทำท้าทายบทบาทของบรรณารักษ์มากขึ้น

9. หัวข้อ “Figuring Out the Edges of a Puzzle: A View from the Balcony” โดย Ms. Shameem Nilofar บรรณารักษ์ห้องสมุด Singapore Management University ประเทศสิงคโปร์

เราจะสร้างห้องสมุดอัจฉริยะและห้องสมุดที่ยั่งยืนได้อย่างไรบ้าง ปัจจัยหลักในการจัดเตรียมบริการ ควรพิจารณา ด้านความยั่งยืนและขนาดของผู้ใช้บริการ เช่น เช่น อายุการใช้งาน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน/ที่เกิดขึ้นประจำ/การบำรุงรักษา ผลกระทบที่เกิดกับลูกค้า จำนวนสูงสุดของผู้ใช้ที่สามารถรองรับได้ การเข้าถึงบริการและทรัพยากร จะเกิดอะไรขึ้นหากบริการจัดไว้สำหรับสมาชิกเท่านั้น การสร้างบริการที่ประทับใจลูกค้า ต้องสร้างบริการที่มีศักยภาพและเพิ่มมูลค่าการบริการ การบริการเชิงกลยุทธ์หรือมีมูลค่าสูง/มีผลกระทบสูงบริการและ/หรือเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญ ห้องสมุดสามารถสร้างกิจกรรมหรือบริการได้ดังนี้

- จัดทำคู่มือแนะนำห้องสมุดปรับขนาดได้และความยั่งยืน เช่น กิจกรรมการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ แนะนำบริการต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาใหม่ได้ทราบ และเข้าถึงได้ผ่านเว็บไซต์ห้องสมุด กิจกรรมที่จัดโดยนักศึกษา
- การจัดบริการที่เหมาะสมและจำเป็นกับระดับของผู้ใช้บริการ เช่น นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาบัณฑิตศึกษา อาจารย์หรือนักวิจัยให้เข้าถึงได้ง่ายและครอบคลุมความต้องการผู้ใช้ในแต่ละระดับ

The screenshot displays the SMU website interface with the following sections:

- Navigation Menu:** MEN GUIDE, BOSS, ACADEMIC, FINANCE & ADMIN, CAMPUS LIFE & EXCHANGE, CAREERS & COMM SERVICE.
- Office of the Registrar > Academic Calendar & Key Activities**
- Academic Matters > Regulations, Policies & Exemptions**
- Undergraduate Curriculum > Period of Candidature**
- Administrative Matters > Courses, Schedules & BOSS**
- Financial Matters > Major, Double Degree & Transfer**
- Resources & Services > SMU-X**
- Contact Us > Exams, Grades & Transcript**
- Exchange Programmes**
- Graduation, Commencement & Alumni**
- ACADEMIC MATTERS**
 - With courses' demand and course supply, learn to bid with a study plan, through e-Dollars
 - Understand Major Declaration, double degree and option to transfer to a different programme
 - Know how to check your overall course grades and what determines satisfactory academic progress
 - Find out about student exchange opportunities
 - Tackle real-world issues through SMU-X builds and challenges students to use disciplinary knowledge via inter-disciplinary approaches
 - Steps and checklist for a smooth graduation filing process and information on getting connected to the Alumni Network
- USEFUL CONTACTS**
 - SCHOOLS**
 - UG Curriculum, Academic Advising
 - School of Accountancy
 - School of Economics
 - School of Finance
 - School of Information Systems
 - School of Law
 - School of Management
 - School of Social Sciences
 - School of Business
- RESOURCES**
 - VOICES@SMU** Supporting Students Who Experience Harassment and Sexual Misconduct
 - SMU LIBRARIES** The hub of your knowledge discovery and creation
 - Campus Open Spaces for Student Events/Activities
 - Copyright Guidelines
 - Cybersecurity
 - Intellectual Property Policy
 - MPLC Licence
 - Personal Data Protection Policy for Students
 - Quick Reference Guide for Source Documentation
 - SMU Institutional Review Board (IRB)
 - SMU IT Acceptable Use Policy

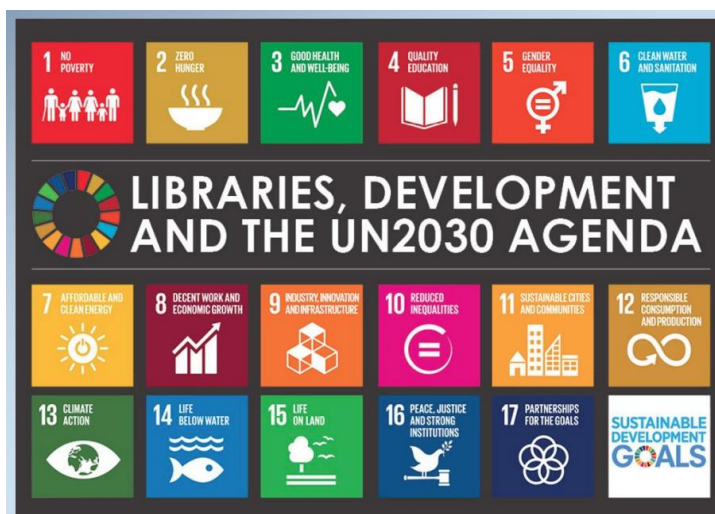
- ใช้พื้นที่ของห้องสมุดในการจัดกิจกรรมของนักศึกษา เช่น การแสดงผลงานศิลปะ ภาพถ่ายของนักศึกษา ซึ่งจะสร้างสภาพแวดล้อมที่ใช้งานสร้างแรงบันดาลใจและให้ความรู้โดยความร่วมมือของห้องสมุดและนักศึกษา

- การระบุโอกาสสำหรับบริการที่แตกต่างโดยการจัดบริการที่สนับสนุนการทำวิจัย Literature & Systematic Review Support Service สำหรับให้บริการนักศึกษาตั้งแต่กระบวนการทบทวนวรรณกรรม การวิเคราะห์ข้อมูล ห้องสมุดแนะนำฐานข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการค้นคว้า แนะนำเครื่องมือช่วยจัดการบรรณานุกรมและจัดเก็บงานวิจัย หรือแนะนำแหล่งตีพิมพ์งานวิจัย ซึ่งห้องสมุดมีทีมบรรณารักษ์ที่จะคอยช่วยเหลือและสนับสนุนการวิจัยโดยเฉพาะ SMU Research Staff Club

10. หัวข้อ “The Role of the Library in Promoting the SDGs” โดย Ms. Elvira Basibas Lapuz บรรณารักษ์ห้องสมุด

University of the Philippines Diliman ประเทศฟิลิปปินส์

ห้องสมุดสามารถขับเคลื่อนความยั่งยืนได้โดยจัดบริการและทรัพยากรที่จะตอบสนองในการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ประการ SDGs ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

Goal 1: No Poverty ห้องสมุดสามารถจัดบริการให้เข้าถึงข้อมูลการวิจัยโดยสาธารณะ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และรับสิ่งใหม่ๆ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาและ การจ้างงาน สนับสนุนข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของรัฐบาล ภาคประชาสังคม และธุรกิจเพื่อต่อสู้กับความยากจน

Goal 2: Zero Hunger สนับสนุนการเข้าถึงการวิจัยทางการเกษตร ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการผลิตพืชผลมีประสิทธิผลมากขึ้นและที่ยั่งยืน สนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลเกษตรกรได้ เช่น แหล่งข้อมูลออนไลน์เช่นในท้องถื่นราคาตลาด รายงานสภาพอากาศ และอุปกรณ์ใหม่

Goal 3: Good Health and Well-being สนับสนุนให้เข้าถึงผลการวิจัยล่าสุดในวารสารด้านสุขภาพและการแพทย์ มีการวิจัยในทางการแพทย์ที่สนับสนุนการศึกษาและปรับปรุงการปฏิบัติทางการแพทย์สำหรับผู้ที่ให้บริการดูแลสุขภาพ

Goal 4: Quality Education จัดเจ้าหน้าที่คอยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกการเรียนรู้ตลอดชีวิตจัดให้เข้า การเข้าถึงข้อมูลและการวิจัยสำหรับนักศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

- Goal 5: Gender Equality** จัดพื้นที่ห้องประชุมที่ปลอดภัย การเข้าถึงข้อมูลที่สนับสนุนการอภิปรายเชิงลึกและนโยบายที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านเพศ
- Goal 6: Clean Water and Sanitation** การเข้าถึงข้อมูลที่มีคุณภาพและแนวปฏิบัติที่ดีที่สนับสนุนการจัดการน้ำในท้องถิ่น และโครงการสุขาภิบาล
- Goal 7: Affordable and Clean Energy** เข้าถึงได้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้าและแสงสว่างแบบไม่มีค่าใช้จ่าย สำหรับพื้นที่อ่านหนังสือและศึกษาค้นคว้า
- Goal 8: Decent Work and Economic Growth** การเข้าถึงข้อมูลและการฝึกทักษะสำหรับผู้ที่ต้องการหางาน หรือสมัครงานที่จะพัฒนาหรือประสบผลสำเร็จขึ้น
- Goal 9: Industry, Innovation and Infrastructure** จัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะอย่างทั่วถึงและมีบรรณารักษ์ที่เชี่ยวชาญด้านวิจัย การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมทุกพื้นที่บริการ
- Goal 10: Reduced Inequality** จัดให้มีพื้นที่ที่สร้างการเรียนรู้และเข้าถึงได้ทุกคนรวมทั้งกลุ่มชายขอบ เช่น ผู้อพยพ ผู้ลี้ภัย ชนกลุ่มน้อย ประชาชนทั่วไปและบุคคลที่มีความพิการ จัดให้มีการเข้าถึงงานวิจัยและโดยไม่คำนึงถึงที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และค่าใช้จ่าย ให้สามารถเข้าถึงอย่างเท่าเทียมกัน
- Goal 11: Sustainable Cities and Communities** สถาบันมีอุทิศตนในการส่งเสริมการรวมวัฒนธรรมและสร้างความเข้าใจ จัดเก็บเอกสารและสงวนรักษาเอกสารเหล่านั้น ให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมให้คนรุ่นหลัง สามารถเข้าถึงการวิจัยและข้อมูลเพื่อตระหนักรู้เรื่องวัฒนธรรมและสังคม
- Goal 12: Responsible Consumption and Production** มีพื้นที่ที่รองรับระบบที่ความยั่งยืนและหมุนเวียนใช้วัสดุที่ช่วยลดของเสีย ใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อความยั่งยืนในอนาคต เข้าถึงงานวิจัยและข้อมูลเพื่อยกระดับความตระหนักรู้และส่งเสริมการอภิปรายในประเด็นต่างๆ
- Goal 13: Climate Action** รวบรวมบันทึกทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งและการใช้ประโยชน์ที่ดิน มีงานวิจัยและข้อมูลที่สำคัญในการกำหนดนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเข้าถึงข้อมูลเพื่อกำหนดโครงการและกลยุทธ์การบรรเทาผลกระทบ
- Goal 14: Life Below Water** และ **Goal 15: Life on Land** เข้าถึงข้อมูลที่สำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจของส่วนท้องถิ่นและรัฐบาลในหัวข้อต่างๆ เช่น การล่าสัตว์ การตกปลา ที่ดิน การใช้และการจัดการน้ำ เข้าถึงงานวิจัยและข้อมูลเพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ในประเด็นต่างๆและส่งเสริมการอภิปราย เข้าถึงข้อมูลโครงการเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์และบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้น
- Goal 16: Peace Justice and Strong Institution** การเข้าถึงข้อมูลสาธารณะที่เกี่ยวกับภาครัฐ ภาคประชาสังคมและอื่นๆ การฝึกอบรมทักษะที่จำเป็นในการสร้างความเข้าใจและใช้ข้อมูล จัดพื้นที่ให้ผู้คนพบและแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างเป็นกลาง
- Goal 17: Partnerships for the Goals** เครือข่ายทั่วโลกของตามชุมชนสถาบันเตรียมไว้เพื่อสนับสนุนแผนพัฒนาท้องถิ่น การแบ่งปันข้อมูลและงานวิจัยที่สะท้อนถึงความร่วมมือและเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

บทบาทใหม่สำหรับบรรณารักษ์และผู้เชี่ยวชาญข้อมูล มีดังนี้ ช่วยเหลือผู้เขียนในเรื่องสิทธิและการอนุญาต ดูแลเว็บไซต์การสื่อสารทางวิชาการ จัดงานสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่องลิขสิทธิ์และดิจิทัล สนับสนุนการอภิปรายและการกำหนดรูปแบบของ นโยบายการเข้าถึงแบบเปิด (OA)

การเข้าถึงแบบเปิดถือเป็นกุญแจสำคัญในการบรรลุ SDGs ซึ่งได้แก่ การปรับปรุงการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ให้ดีขึ้น อาศัยการปรับปรุงการเข้าถึงข้อมูล มีความเชื่อมโยงที่ชัดเจนระหว่าง OA กับการเข้าถึงข้อมูลและการพัฒนาที่ยั่งยืน การเข้าถึงแบบเปิดได้รับรองว่ามีความรู้ที่เชื่อถือได้ และการเข้าถึงแบบเปิดมีประโยชน์และสามารถนำมาปรับใช้เทียบเคียงกับเป้าหมายความยั่งยืนSDGs 17 ประการได้

รายละเอียดแต่ละหัวข้อดูเพิ่มเติมได้ที่ <https://sea-conference.dusit.ac.th/download/>

ภาพประกอบ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้รับความรู้จากห้องสมุดต่างประเทศที่จัดให้บริการในประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในด้านสภาพแวดล้อม ทรัพยากร และบริการที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ที่หลากหลายและการเปลี่ยนแปลงของบริษัทสังคม

นำความรู้ที่ได้รับมาใช้ปรับปรุงการทำงาน ดังต่อไปนี้

หัวข้อการปรับปรุง / พัฒนา	รายงานผลการปรับปรุง/ พัฒนภายในวันที่

ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

ผู้รายงาน..... กัญญา ชิมวิท
(นางสาวกัญญา ชิมวิท)
บรรณารักษ์
วันที่24 พฤศจิกายน 2566.....

ความคิดเห็นของหัวหน้าฝ่าย

เน้นกรณีนี้เผยแพร่ให้บุคลากรในสำนักหอสมุดกลางได้ทราบถึงความปลอดภัยแบบฉบับที่
 สืบค้น และผลกระทบที่เรียนรู้ในต้นกมลหรือของสมถะ smart library, และกรณีกรณีที่ยัง
 เป็นต้น และ สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันทั้งในสำนักหอสมุดกลางได้

ลงชื่อ.....

๒๒

(นางมาลินี ภูหมั่นเพียร)

หัวหน้าฝ่ายบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ

วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

ลงชื่อ.....

๒๕

(อาจารย์ ดร. ชัชฌพงษ์ อินทรเกษม)

รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง

วันที่.....

๒๘ พ.ย. ๒๕๖๖

- หมายเหตุ :
1. จัดทำรายงานฯ หลังจากเข้าร่วมประชุม/ อบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน ภายใน 15 วันทำการ
เสนอหัวหน้าฝ่าย
 2. หัวหน้าฝ่ายเสนอความเห็น ภายใน 3 วันทำการ และเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง
 3. แจ้งผู้รายงานทราบ และจัดเก็บเข้าแฟ้มรายงานการเข้าประชุม/ อบรม/สัมมนา /ศึกษาดูงาน
 4. หัวหน้าฝ่ายติดตามผลการปรับปรุงพัฒนา
 5. หัวหน้าฝ่ายรายงานผลการปรับปรุงพัฒนาให้ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลางได้ทราบ